

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A L'ACCESSIBILITAT I LA INCLUSIVITAT (RESERVES D'ESTACIONAMENT)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 29 de novembre de 2022, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava la seva disconformitat sobre les denegacions rebudes a les seves peticions en relació amb una plaça d'estacionament.

Hi exposava el següent:

- S'havia dirigit a l'Ajuntament de Barcelona en dues ocasions sol·licitant una ampliació de la seva plaça de reserva d'estacionament per a persones amb discapacitat. El seu vehicle fa 4,754 metres i la plaça fa 5 metres, de manera que li és molt difícil estacionar, i a més, hi ha altres persones que estacionen a les places annexes que envaeixen part del seu espai.
- Se li va denegar, exposant que les places fan 5x2 metres.
- Va presentar una nova sol·licitud en la qual plantejava que es fes un canvi de la seva plaça per la que té a davant, que és d'un casal que quasi no en fa ús. De nou va rebre una resposta denegatòria.
- Es dona la circumstància que hi ha una piona a la vorera que dificulta o impossibilita que pugui fer ús d'una de les portes de darrere del seu vehicle.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al Districte de Nou Barris per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 2 de desembre de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 20 d'abril de 2023, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa el següent:

- Les persones amb discapacitat i problemes de mobilitat tenen dret a disposar d'un espai d'estacionament individual de vehicles pròxim al seu domicili (reserva per residència), lloc de treball o lloc d'estudi.
- Aquestes reserves tenen unes dimensions estàndards de 5 metres de llarg per a les places d'aparcament en filera.
- Atès que l'atorgament de les llicències d'ocupació dels espais públics és discrecional atenent l'harmonització dels usos i activitats que concorren i a la resta d'interessos públics, el Departament de Llicències i Inspecció del Districte de Nou Barris, a més dels trasllats per canvis de domicili, lloc de treball o lloc d'estudis, també autoritza modificacions o ampliacions de reserves d'aparcament quan la petició està motivada per la impossibilitat del conductor per accedir al vehicle.
- El promotor de la queixa té atorgada a Nou Barris una llicència d'ús comú especial de la via pública per a reserva d'estacionament per a persones amb discapacitat física des de l'any 2017.
- El 9 de novembre de 2021, després d'un trasllat de reserva per canvi de domicili, va sol·licitar ampliar la seva nova plaça al·legant que, a causa de les mides del cotxe que havia adquirit, tenia dificultats per aparcar el vehicle.
- Posteriorment, va registrar dues peticions més on sol·licitava intercanviar la seva plaça d'estacionament amb una altra reserva vinculada a un casal de gent gran i que utilitzen els seus usuaris.
- En aquestes noves peticions, el ciutadà argumentava de nou la dificultat per aparcar a causa de les grans dimensions del seu cotxe i afegia que en la seva plaça hi coincidia una pirona al costat d'una de les portes del darrere del vehicle, fet que no li permetia obrir-la per treure les seves pertinences.
- Un cop analitzades les condicions de la llicència del ciutadà i valorades les seves sol·licituds de modificació, atenent els criteris esmentats i que les reserves s'atorguen tenint en consideració l'interès general, no es va considerar procedent admetre les peticions, fet que va ser degudament notificat al peticionari.

CONSIDERACIONS

1. Retard en la resposta municipal

L'Ajuntament ha trigat més de quatre mesos a facilitar a la Sindicatura de Greuges de Barcelona la informació que es va sol·licitar per resoldre la queixa. Aquest termini supera amb escreix el que pot considerar-se un temps raonable,

d'acord amb els principis d'eficiència i bona administració amb què han de regir-se els serveis municipals. Així mateix, **incompleix el deure de col·laboració** establert per l'article 3.7 de la normativa reguladora de la institució de la Sindicatura de Greuges de Barcelona (aprovada per la Comissió de Govern en sessió del 19 de gener de 2005).

D'acord amb aquests fets, es recorda al Districte de Nou Barris l'obligació de col·laborar amb aquesta Sindicatura per tal que pugui desenvolupar adequadament la seva tasca de supervisió dels serveis municipals i alhora vetllar pels drets de la ciutadania.

2. Característiques de la plaça de reserva d'estacionament

El ciutadà manifestava a la seva queixa —i també en ocasions posteriors en què de manera directa (telefònicament) o indirecta (mitjançant IRIS) s'havia dirigit a la Sindicatura— el seu malestar per la denegació de la sol·licitud d'ampliació a la plaça d'estacionament per a persones amb discapacitat.

L'article 20 de la Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat i Protocol Facultatiu de les Nacions Unides, diu que s'han d'adoptar mesures efectives per assegurar que les persones amb discapacitat gaudeixin de mobilitat personal amb tanta independència com sigui possible.

L'article 30 del Reial decret legislatiu 1/2013, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, diu que els ajuntaments adoptaran les mesures adequades per facilitar l'estacionament dels vehicles automòbils de persones amb problemes greus de mobilitat, amb motiu de la seva discapacitat.

El Decret 97/2002, sobre la targeta d'aparcament per a persones amb disminució i altres mesures adreçades a facilitar el desplaçament de les persones amb mobilitat reduïda, també tracta sobre la reserva de places d'estacionament per a persones amb discapacitat. En concret, a l'article 5.d), diu que s'han de possibilitar, prèvia sol·licitud, en els llocs on es comprovi que és necessari per a les persones titulars de targetes d'aparcament per a persones amb disminució i especialment a prop dels seus domicilis o dels seus llocs de treball.

En aquesta línia, l'Ajuntament de Barcelona, a l'Ordenança de circulació de vianants i de vehicles de Barcelona, es refereix a les reserves d'estacionament de vehicles per a persones amb discapacitat. Així, a l'article 34 diu que estan subjectes a llicència municipal, a l'article 35 s'estableix com a requisit la targeta d'estacionament com a titular o titular no conductor i a l'article 39 es diu com s'ha de senyalitzar la reserva.

Per tant, i atès que el ciutadà ja tenia atorgada una plaça de reserva d'estacionament per a persones amb discapacitat física, des de l'any 2017, es constata que el Districte de Nou Barris havia actuat d'acord amb els preceptes normatius.

Ara bé, cal tenir en compte que aquesta reserva ha de ser plenament accessible i practicable.

El ciutadà s'havia dirigit al Districte per sol·licitar que s'ampliés la nova plaça a la que havia accedit després d'un canvi de domicili, atès que el seu vehicle tenia una llargada de 4,754 metres i la plaça feia 5 metres. A aquesta petició va rebre resposta denegatòria exposant que les reserves tenien unes dimensions estàndard de 5 metres de llarg, tal com també s'exposava a la resposta que s'havia fet arribar a la Sindicatura de Greuges de Barcelona.

En aquest punt, és necessari veure què diu la normativa respecte de la mida d'aquestes places. Així, l'Ordre TMA/851/2021, per la qual es desenvolupa el document tècnic de condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació per a l'accés i la utilització dels espais públics urbanitzats, diu a l'article 35.4 que **les places disposades en línia tindran una dimensió mínima de 5,00 m de longitud x 2,20 m d'amplada.**

És a dir, s'estableix un mínim de 5 metres, de manera que aquestes poden ser ampliables. Es més, des d'aquesta Sindicatura es té constància que en determinats casos, a la ciutat, es flexibilitza el criteri dels 5 metres, i que pot arribar fins a 5,50 metres.

Per tant, entenem que **la mesura estàndard de la plaça actual reservada per al ciutadà es pot tornar a valorar, tenint en compte aquestes informacions, per si fos possible una ampliació.**

Tot i això, també cal tenir en compte que l'adreça a la qual es fa referència està ubicada al barri de les Roquetes, un territori amb una orografia que pot afegir complexitat i dificultat tècnica a qüestions com la que s'analitza.

Això no obstant, el Districte ha de tenir en compte altres criteris d'interès general que garanteixin la mobilitat i la seguretat. En aquest sentit, l'Ordenança sobre l'ús de les vies i els espais públics de Barcelona estableix a l'article 2 que les vies, els espais públics i les instal·lacions són destinats a l'ús general per part de la ciutadania i que cal harmonitzar els usos i activitats que es desenvolupen a la via pública.

En aquest sentit, el Districte de Nou Barris ha de vetllar per fer compatibles els drets del ciutadà amb els drets dels veïns i veïnes de la ciutat. Per aquest motiu, **des de la Sindicatura, entenem que la denegació de la sol·licitud del ciutadà per optar a una reserva vinculada al Casal de Gent Gran de Roquetes, està ben fonamentada, d'acord amb l'interès general pel qual ha de vetllar l'Administració.**

Finalment, ens referiríem de nou a l'article 35.4 de l'Ordre TMA/851/2021, per la qual es desenvolupa el document tècnic de condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació per a l'accés i la utilització dels espais públics urbanitzats, quan diu que en les reserves d'estacionament per a persones amb discapacitat, es disposarà d'una **zona lliure d'obstacles per facilitar l'estacionament dels vehicles automòbils pertinents a persones amb problemes greus de mobilitat**, per raó de la seva discapacitat.

Per aquest motiu, des de la Sindicatura, **es recomana al Districte de Nou Barris que, en cas que no hagi retirat la piona que dificultava l'ús del vehicle del ciutadà, ho pugui fer de manera àgil.**

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Nou Barris pot millorar en eficàcia.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de Nou Barris** que revisi les possibilitats que ofereix la via pública, per tal de valorar, si és possible, una ampliació mínima sobre els 5 metres previstos inicialment.
- **Recomanar al Districte de Nou Barris** que, en cas que no ho hagi fet, retiri la pilona que impedeix la plena accessibilitat al vehicle del ciutadà.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.